

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๕๖

วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลแพ่งสงฆ์คำโต้แย้งของจำเลย (นายสุริยะ อุปัติศฤงค์ กับพวก) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

ศาลแพ่งสงฆ์คำโต้แย้งของผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ร. ๑๕๖๖๗/๒๕๕๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ข้ออ้างและเหตุผลโดยสรุปของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า เดิมโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้กู้ยืมและจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ ในฐานะผู้ค้ำประกันให้ร่วมกันรับผิดชอบชำระหนี้ตามสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี ฯลฯ ความรับผิดชอบของจำเลยทั้งหมดจึงเป็นความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมโดยผลของสัญญาที่โจทก์ได้กระทำไว้กับจำเลยทั้งหมด ผลทางกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๕๑ ก็คือ โจทก์หรือเจ้าหนี้จะฟ้องเรียกให้ชำระหนี้จากลูกหนี้รวมทั้งผู้ค้ำประกันคนใดคนหนึ่งสั้นเชิงหรือแต่โดยส่วนก็ได้ตามแต่จะเลือก โดยลูกหนี้และผู้ค้ำประกันทุกคนก็ยังคงต้องผูกพันจนกว่าเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้นเชิง ดังนั้นการที่ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางขอให้มีการฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ เพราะเห็นว่า มีหนี้สินล้นพ้นตัว แต่อาจฟื้นฟูกิจการได้และศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๑ ศาลแพ่งจึงมีคำสั่งให้งดการพิจารณาในส่วนของจำเลยที่ ๑ ไว้ก่อน โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แต่ก็ได้ทำให้สิทธิของโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๕๑ ถูกกระทบกระเทือนหรือต้องสูญเสียสิทธิที่จะดำเนินคดีแก่ผู้ร้องในฐานะลูกหนี้ร่วมต่อไป เพราะโจทก์ (เจ้าหนี้) มีสิทธิที่จะไม่ฟ้องจำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้) คงฟ้องเฉพาะผู้ร้อง ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันได้อยู่แล้ว เพราะมีฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ โดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๕๑ ดังกล่าวข้างต้น พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช

๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่อาจเปลี่ยนแปลงหรือจำกัดสิทธิของโจทก์ (เจ้าหนี้) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๕๑ ได้ เพราะมิฉะนั้นจะทำให้การค้ำประกันโดยยอมรับผิดอย่าง ลูกหนี้ร่วมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใดแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หากลูกหนี้ผิดนัดหรือผิดสัญญาในเวลาต่อมา หลักประกันของเจ้าหนี้จึงขึ้นอยู่กับความเชื่อถือของผู้ค้ำประกันและหลักทรัพย์ของผู้ค้ำประกันเท่านั้น ธุรกิจต่างๆ ที่สามารถดำเนินไปได้อย่างมั่นคงตลอดมาก็ล้วนแล้วแต่เชื่อถือการค้ำประกันที่มีกฎหมายคุ้มครองทั้งสิ้น การที่ผู้ร้องมิได้อยู่ในฐานะที่จะถูกฟ้องให้ล้มละลายเช่นเดียวกับจำเลยที่ ๑ ก็เพราะ โจทก์อาจเห็นว่าทรัพย์สินของผู้ร้อง (ผู้ค้ำประกัน) เพียงพอที่จะชำระหนี้ได้และยังไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว เช่นเดียวกับจำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้) ดังนั้นกระบวนการทางกฎหมายในการบังคับชำระหนี้ของโจทก์ (เจ้าหนี้) กับจำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้) และผู้ร้อง (ผู้ค้ำประกัน) ก็ย่อมจะแตกต่างกันเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม แก่ทุกฝ่าย พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) เป็นเพียง**บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ศาลโดยตรงให้ต้องสั่งงดการพิจารณาไว้และจำหน่ายคดีชั่วคราวเฉพาะลูกหนี้ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการได้เท่านั้น มีใช้บทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลแพ่งจะต้องนำมาใช้วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทตามฟ้องระหว่างโจทก์ (เจ้าหนี้) กับจำเลย (ลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน) และมีใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดอำนาจฟ้องแก่โจทก์ หรือมีผลทำให้สิทธิและความรับผิดของผู้ร้องตามสัญญาค้ำประกัน เปลี่ยนแปลงหรือมีภาระเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด บทบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงมิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้องตามนัยของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ วรรคหนึ่ง**

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ